

De heer BUISMAN meende, dat hoewel er reeds uitvoerige publicaties bestaan over de trekbewegingen van de Bergeend (*Tadorna tadorna*) in het Noordzeegebied, het gedrag van deze vogel in dit gebied nog lang niet was opgehelderd. Spreker zag soms troepen van honderden Bergeenden langs de kust van Friesland in een tijd, dat zij er volgens de laatste inzichten omtrent de trek van deze vogels niet zouden mogen zijn. Hernieuwde gedetailleerde studie van dit onderwerp leek spreker uiterst gewenst.

De heer BROUWER vroeg zich af, of de achteruitgang van de Visdief (*Sterna hirundo*) als broedvogel in Nederland een algemeen verschijnsel is en of er verband bestaat tussen deze afnemende en de opvallende toeneming van de Kokmeeuw (*Larus ridibundus*) gedurende de laatste jaren. Hoewel men in het algemeen BROUWER's opvatting kon bevestigen verdedigde de heer KIST de stelling, dat de kokmeeuwkolonie van de Beer die van de Grote Stern (*Sterna sandvicensis*) aldaar beschermt. De heer VAN KOERSVELD meende, dat dit laatste in het algemeen wel waar was, mits men er ook voor zorg droeg, dat de kokmeeuwkolonie ongemoeid bleef. Verstoring van een kokmeeuwkolonie brengt een grote onrust te weeg onder de meeuwen, die uitzwermen om nieuw nestmateriaal te vergaren en daarbij tevens gemakkelijk over gaan tot het roven van eieren in naburige broedkolonies van andere vogelsoorten. De heer BUISMAN meent, dat naast de verdringing door de Kokmeeuw, ook het verdwijnen van het slechte weiland van grote invloed is op de achteruitgang van het Visdiefje. Tenslotte zijn de heren BROUWER, KIST en VAN KOERSVELD het geheel met elkaar eens, dat op bepaalde plaatsen de Bruine Rat (*Mus decumanus*) als een der ernstigste vijanden van visdiefkolonies beschouwd moet worden.

De heer KIST deelt mede tezamen met de heren TEKKE en KLATTE en de Amerikaanse veldornitholoog R. T. PETERSON op 28 September 1952 bij Kampen een Witwangstern (*Chlidonias hybrida*) te hebben waargenomen. De vogel was in winterkleed en bevond zich tussen een grote troep vissende Visdieven. Spreker zag verder op 27 September 1952 een troep van omstreeks 300 Krooneenden (*Netta rufina*) in het Zwarte Meer. Ook nam hij op 7 October 1952 een Rosse Franjepoot (*Phalaropus fulicarius*) waar in het Verversingskanaal bij Den Haag.

De heer PENTERMAN deelde mede, dat op 8 October 1952 een Gewone Pijlstormvogel (*Puffinus puffinus*) levend gevonden is op het strand tussen Bloemendaal en IJmuiden. De vogel had slechts enkele stookolie-vlekjes, maar stierf na enkele dagen in gevangenschap te zijn geweest.

De heer WOLFF zag op 17 en 18 Augustus 1951 een Griel (*Burbinus oedicnemus*) in de Spiegelpolder tussen Ankeveen en Nederhorst den Berg.

Niets meer aan de orde zijnde sloot de Voorzitter op een laat uur de vergadering.

K. H. VOOUS
Secretaris

Verslag van de Excursie naar de Beer op 12 October 1952

Des morgens om half negen vertrok een gezelschap van omstreeks 50 deelnemers van de Berghaven te Hoek van Holland. In een dikke mist werden wij overgezet. Vanaf de aanlegsteiger gaven wij ons via de Kievitenplas

naar het Zuiden. In de bosjes langs de route vielen de grote aantallen Kramsvogels en Koperwieken op. Boven de Kievitenplas werd een Bruine Kiekendief waargenomen. Verder langs de route zagen wij trekkende Zwarte Mezen en Spreeuwen. Een van deze laatste vogels had een muis bij de staart gepakt. Men veronderstelde, dat de Spreeuw de staart voor een worm had aangezien. Bij het plasje van de stelling Brielle verdween een Waterrat tussen de duindoorns. Tegen tien uur trok de mist op en wandelden wij in een heerlijk herfstzonnetje verder. Tegelijkertijd zette de trek tegen een zachte Zuidenwind met volle kracht in. Grote aantallen Kauwen, Roeken, Bonte Kraaien, Kramsvogels, Koperwieken, Kneutjes, Vinken en een enkele Sneeuwgorst vlogen over en langs ons heen.

Aan de Zuidkant van het eiland verdeelde het gezelschap zich in meerdere groepjes. Hier werden o.a. waargenomen: een Rotgans, Zwarte Ruiters, Groenpootruiters, Zilverplevieren, Bontbekjes, Bonte Strandlopers en enige Buizerden. Een der groepjes ontdekte een Klapekster, die in de polder verdween.

Tijdens de lunch op de dam naar Voorne kon met plezier enige tijd een troepje Eidereenden worden geobserveerd. Na de middagpauze werd de terugtocht aanvaard via het strand naar het Zuiderhoofd. Boven zee vlogen enige Grote Sterns en een Visdiefje. Langs de vloedlijn trippelden enige Drieteentjes.

Het Zuiderhoofd, dat, daar het water laag was, geheel kon worden bewandeld, leverde ons een bijzondere verrassing. Hier zagen wij een Rose Franjepoot, die hoog op het water zwemmend, zich tot op enkele meters afstand liet benaderen. Op het hoofd ontdekten wij nog een Oeverpieper, boven de havenmond een Dwergmeeuw.

Teruggekeerd op ons punt van uitgang, werd ons door enige nakomers de waarneming gemeld van Baardmeesjes in het riet van de Kievitenplas. Hiermede was het totaal van het aantal waargenomen soorten gebracht op 93. Om half vijf vertrokken de deelnemers van het eiland, vermoeid, doch zeer voldaan.

J. SWAAB

Verslag van de wetenschappelijke vergadering op
13 December 1952 in het Zoölogisch Laboratorium
te Utrecht

Aanwezig van het bestuur de heren L. F. DE BEAUFORT (voorzitter), BIERMAN, VAN KOERSVELD, MAALDRINK, VAN MARLE, VAN OORDT, VOOUS (secretaris). Voorts de twee corresponderende leden BROEKHUYSEN (Kaapstad) en N. TINBERGEN (Oxford) en de volgende gewone leden: Mej. VAN DER BAAN, D. BAKKER, C. BAL, BELTERMAN, VAN BEMMEL, BIERENS DE HAAN, MEV. BIERMAN-VAN DER LEE, BIRKENHÄGER, VAN BLIJDESTIJN, BRAAKSMA, MEV. BROUWER-PIERSON, MÖRZER BRUYNS, VAN DONSELAAR, EYGENRAAM, FERWERDA, MEV. FISCHER-VAN DER BURG, C. GROOT, HELLEBREKERS, HERREBOUT, HINLOOPEN, C. HOGERHEIDE, J. HOGERHEIDE, HULSBOS, JONKER, JUNGE, KIST, KLOMP, KLUYVER, KOFMAN, KOLVOORT, KOOMANS, KRUSEMAN, VAN LYNDEN, C. J. MARINKELLE, MIDDELMAN, MISSET, Mej. E. J. VAN DER MOLEN, MOOY, NIESEN, NUYEN, VAN DEN OORD, PERDECK,

PITS, Mej. POLENAAR, PORTIELJE, Mej. ROGIER, RUTTEN, VAN 'T SANT, J. G. SILLEM, SLUITER, SLUITERS, SLIJPER, VAN DER SMIT, SMITH, SWAAB, TAAPKEN, TEKKE, L. TINBERGEN, VEENMAN, VERMEULEN, VERWEY, VISSER, G. A. DE VRIES, VUYK, DE WAAL, WALTERS en ZWEERES, alsmede 7 onleesbare handtekeningen en 10 introducés. In totaal woonden 92 personen de vergadering bij.

De voorzitter opende de vergadering met een speciaal welkomstwoord aan de twee aanwezige corresponderende leden, namelijk de spreker van hedenmiddag, Prof. Dr. N. TINBERGEN (Oxford) en Dr. G. J. BROEKHUYSEN (Kaapstad). Hij gaf hierna direct het woord aan de heer TINBERGEN voor het houden van diens voordracht over „Vergelijkende gedragsstudies bij meeuwen”. De heer TINBERGEN vertelde, hoe hij na zijn onderzoekingen in Nederland aan de Zilvermeeuw, thans in Engeland zijn oude liefde weer heeft kunnen opvatten door met een team van studenten het gedrag van Kap- en Drieteenmeeuw vergelijkend te bestuderen. Verscheidene vergelijkbare gedragspatronen worden aan de hand van lichtbeelden en films besproken. De betekenis van de donkere kop van de Kapmeeuw in het gedrag wordt uitvoerig geanalyseerd. Alle meeuwen schijnen in de eerste plaats agressief te reageren; dit geldt wel speciaal voor de Drieteenmeeuw, in wiens gedrag bovendien het vertonen van de fel gekleurde binnenzijde van de mond een opvallende rol schijnt te spelen. Een korte discussie, waarin speciaal door de heer PORTIELJE werd deelgenomen, besloot deze belangwekkende voordracht.

Na de pauze hield de heer K. H. VOOUS een voordracht over „Vogeltrek op de Nederlandse Antillen”, toegelicht met lichtbeelden en verzameld materiaal. Deze voordracht zal gepubliceerd worden in de „West-Indische Gids”. Na afloop van deze lezing werden enkele kleurenfoto's van de flamingo's op Bonaire vertoond.

K. H. VOOUS,
Secretaris

Zoological Record

Van de “Zoological Record” zijn thans ook de verschillende hoofdstukken apart verkrijgbaar; de sectie „Aves” moge hier in het bijzonder onder de aandacht worden gebracht. De meest recente uitgave is die van deel 87 (sectie 17) en bevat 1581 titels van ornithologische publicaties welke in 1950 verschenen zijn. Behalve een alfabetische auteurslijst vindt men een rangschikking van de onderwerpen naar anatomie, physiologie, voortplanting, oecologie, geographische verspreiding, systematiek, enz. De prijs van de sectie „Aves” bedraagt 7s. 6d., plus 4d. portokosten; bestellingen kunnen gericht worden aan: The Secretary, Zoological Society of London, Regent's Park, London, N.W. 8.

Exemplaren uit de bibliotheek van de N.O.V. kunnen ook geleend worden, of zijn ter inzage bij de bibliothecaris (Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 3, Utrecht) en bij de secretaris (Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan 53, Amsterdam).

K. H. Voous